

گزارش یک مورد اختلال سایکوتیک مشترک (جنون مشترک)

دکتر صفر حامدنی^۱

تاریخ دریافت ۸۸/۰۲/۰۱، تاریخ پذیرش ۸۸/۰۳/۲۷

چکیده

اختلال سایکوتیک مشترک نوعی اختلال سایکوتیک است که دو یا چند نفر به طور مشترک به آن مبتلا می‌شوند. مورد اولیه معمولاً یک بیماری سایکوتیک عمده دارد و موارد ثانویه که افرادی وابسته و تلقین‌پذیر هستند، علائم سایکوتیک مورد اولیه را پذیرفته و بیمار می‌شوند. این اختلال نادر است و فقط به صورت موردی گزارش شده‌اند. در این مقاله موردی از اختلال سایکوتیک مشترک گزارش شده است. دوشیزه- الف ۱۷ ساله سابقه سه ساله اختلال سایکوتیک دارد. در شرح حال اخذ شده از اعضاء خانواده‌اش مشخص شد که مادر، خواهر و برادر وی نیز علائم سایکوتیک نظیر هذیان آسیب و گزند و توهمات شنوایی او را دارند. اعضاء این خانواده به صورت منزوی از اجتماع زندگی می‌کنند. خانواده، دوشیزه-الف به صورت منزوی از دیگر افراد جامعه زندگی می‌کند. در این شرایط اعضاء خانواده در معرض استرس‌های مختلف قرار می‌گیرند و مستعد به مشکلات روان‌پزشکی هستند. به عنوان یک توصیه بهداشت روانی، تشویق خانواده‌ها برای داشتن روابط سالم براساس موازین شرعی و اخلاقی با دیگر افراد جامعه، باید مورد توجه قرار گیرد.

کلید واژه‌ها: اختلال سایکوتیک مشترک، هذیان گزند و آسیب، توهم شنوایی

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره سوم، ص ۲۲۷-۲۲۵، پاییز ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: ارومیه، مرکز آموزشی درمانی روان‌پزشکی، تلفن: ۰۹۱۴۴۴۱۵۸۳۶

Email: dr.hamednia@yahoo.com

مقدمه

می‌دهند که عقاید هذیانی وی غلط هستند و با بیمار بحث و جدل می‌کنند و سعی می‌کنند که عقاید او را اصلاح کنند. ویژگی اصلی این اختلال، سرایت هذیان‌ها و علائم سایکوتیک دیگر از فردی به فرد دیگر است. این افراد معمولاً به مدت طولانی ارتباط نزدیکی با هم دارند و معمولاً با هم و به صورت منزوی از اجتماع زندگی می‌کنند (۳).

در شایع‌ترین شکل این اختلال که در متن بازنگری شده ویرایش چهارم کتابچه تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-IV-TR) شرح آن آمده است، فردی که ابتدا یک هذیان دارد (مورد اولیه) اغلب یک بیماری مزمن روانی دارد و عضو موثر بوده و رابطه نزدیکی با فرد دیگری که بسیار تلقین‌پذیر است (مورد ثانویه) دارد و در نتیجه این فرد دوم نیز به هذیان مبتلا می‌شود. گاهی بیش از دو نفر درگیر می‌شوند: جنون سه تایی، جنون چهارتایی و جنون

اختلال سایکوتیک مشترک، نوعی اختلال سایکوتیک است که دو یا چند نفر به طور مشترک به آن مبتلا می‌شوند مترادف‌های این اختلال عبارتند از: اختلال پارانوئید مشترک، اختلال سایکوتیک القائی، سایکوز تحمیلی و "folie a deux" (۱).

فولی آ دو یک اصطلاح فرانسوی است و به معنی جنون دوتایی می‌باشد. این نوع جنون که یکی از اشکال شایع اختلال سایکوتیک مشترک می‌باشد که در آن هذیان‌های مشترک بین دو نفر پدید می‌آیند (خصوصاً بین دو خواهر) (۷).

اختلال سایکوتیک مشترک اولین بار توسط لازک و فالره در سال ۱۸۷۷ میلادی توصیف شد. اختلال نادری است ولی میزان شیوع و بروز آن در کتب روان‌پزشکی با اعداد و ارقام مشخص نشده است و تماماً گزارش‌های موردی بوده‌اند (۲).

زمانی که فردی دچار سایکوز می‌شود، معمولاً افراد دیگر تشخیص

^۱ استادیار گروه روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه